

Beslutningsforslag nr. B 117

Folketinget 2009-10

Fremsat den 2. februar 2010 af Christine Antorini (S), Carsten Hanse (S), Leif Lahn Jensen (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Ole Sohn (SF), Nanna Westerby (SF) Marianne Jelved (RV), Anne Marie Geisler Andersen (RV), Margrethe Vestager (RV), Johanne Schmidt-Nielsen (EL) og Per Clausen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af Dansk Center for Undervisningsmiljø

Folketinget opfordrer regeringen til i næste folketingsår at fremsætte et lovforslag, der styrker mulighederne for, at Dansk Center for Undervisningsmiljø (DCUM) kan foranledige, at skoler og uddannelsessteder omfattet af undervisningsmiljøloven rent faktisk lever op til lovens krav til under-

visningsmiljøet. Det kan ske ved at udvide lovens § 2, så centeret får ret til at besøge uddannelsessteder og skoler, påtale mangler og indgå i dialog med kommunerne om forpligtende handlingsplaner for opfyldelse af lovens formål og centerets vurderinger.

Bemærkninger til forslaget

Danske skoler og uddannelsessteder blev i år 2001 underlagt undervisningsmiljøloven (lov nr. 166 af 14. marts 2001 om elever og studerendes undervisningsmiljø), som skal sørge for, at elever og ansatte kan lære og undervise i et godt miljø. Loven foreskriver, at skoler og uddannelsessteder mindst hvert tredje år skal udarbejde en undervisningsmiljøvurdering, som skal offentliggøres. Denne, som eleverne skal involveres i, skal beskrive det fysiske, psykiske og æstetiske miljø og en fremtidig handlingsplan for løsning af uddannelsesstedets problemer.

Men der er stadig uddannelsessteder og skoler, der ikke lever op til lovens krav, selv om det nu er snart ni år siden, at loven trådte i kraft. Regeringen har ansvaret for, at loven følges, eftersom loven ikke indeholder sanktionsmuligheder. Derfor er det nødvendigt i første omgang at styrke centerets muligheder for at være mere udfarende og give muligheder for påtale på de områder, hvor loven tilsidesættes af uddannelsesstedernes ansvarlige.

Forslagsstillerne vil gerne understrege, at undervisningsmiljøloven omfatter alle uddannelser. Der har især været fokus på og dokumentation af nedslidningen af folkeskolerne, men der findes også mange undervisningsmiljøproblemer på de gymnasiale ungdomsuddannelser og på erhvervsuddannelserne. Med beslutningsforslaget skal DCUM's beføjelser over for alle uddannelsesstederne forøges. Samtidig skal et bedre undervisningsmiljø ses i sammenhæng med antallet af elever i klasserne, og her har der på de gymnasiale ungdomsuddannelser været alt for høje klassekvotienter med op imod 40 elever i klasserne. Det giver både et langt dårligere læringsmiljø med alt for lidt lærertid til den enkelte elev og også et fysisk dårligt undervisningsmiljø. Partierne bag dette beslutningsforslag har særskilt fremsat forslag om mindre klassestørrelser på ungdomsuddannelserne.

Forslagsstillerne vil for at understøtte behovet for at gennemføre beslutningsforslaget fremhæve en række undersøgelser, der har været foretaget de senere år:

Grundskoler er ifølge undervisningsmiljøloven forpligtet til at foretage en undervisningsmiljøvur-

dering. En undersøgelse foretaget af DCUM viser, at kun 39 pct. af skolerne har gennemført de fire lovpligtige faser af undervisningsmiljøvurderingen. Af disse 39 pct. er det endda ikke alle, som samtidig lever op til, at deres undervisningsmiljøvurdering skal offentliggøres på skolens hjemmeside og skal fornyes inden for en treårig periode.

Det er almindeligt kendt, at miljø og indeklima på undervisningsinstitutioner er utroligt vigtigt for god indlæring hos børn og unge. Undersøgelser foretaget af Center for Indeklima og Energi på Danmarks Tekniske Universitet (DTU) viser, at med et godt indeklima vil eleverne kunne lære det samme på seks år, som de i dag bruger syv år til. Helt konkret viste det sig, at når temperaturen i et undervisningslokale blev sænket fra 25 til 20 grader, klarede eleverne sig 10-20 pct. bedre. Og når luftskiftet blev øget fra 3 til 10 liter pr. person pr. sekund, blev resultaterne ligeledes 10-20 pct. bedre.

I forlængelse af DTU's undersøgelse har DTU i samarbejde med Dansk Naturvidenskabsfestival undersøgt indeklimaet i danske folkeskoler i efteråret 2009. Resultatet af målingerne er offentliggjort på DTU's hjemmeside med denne pressemeddelelse:

http://www.dtu.dk/upload/institutter/byg/nyheder/indeklima_pressemeddelelse.pdf

. Undersøgelsen viser, at over halvdelen af de danske skole- og gymnasieklasser, der deltog i undersøgelsen, har målt CO₂-koncentrationer, der ligger over den grænse, som Arbejdstilsynet anbefaler. Indholdet af CO₂ i luften er i sig selv ikke et problem, men koncentrationerne siger noget om, hvor godt der bliver ventileret i forhold til, hvor mange der opholder sig i lokalet. Også målingerne af skimmelsvampesporer er bekymrende højt. Undersøgelsen viser, at ventilation i klasselokalerne har indflydelse på indeklimaet, og at nye skoler klarer sig bedre end gamle skoler med hensyn til indeklima.

Det er ikke bare folkeskolerne, der har et dårligt indeklima. En optælling foretaget af Ugebrevet A4 af 20. april 2009 viser, at 21 pct. af landets gymnasier og hf-kurser har fået en rød smiley efter besøg fra Arbejdstilsynet. Dette udløser enten bøde eller

krav om at få rådgivning til at løse problemerne med arbejdsmiljøet. Derudover har 29 pct. af gymnasi-erne fået en gul smiley, som betyder et påbud om at forbedre arbejdsmiljøet. Ifølge Arbejdstilsynet er dårligt indeklima, trange pladsforhold, støj og kræftfremkaldende stoffer i kemilokalerne de primære årsager til arbejdsmiljøproblemer på gymnasier og hf-kurser. De massive arbejdsmiljøproblemer betyder, at landets gymnasier og hf-kurser placerer sig som nummer fire på listen over de farligste arbejdspladser i Danmark.

Analysebureauet Zapera har foretaget en undersøgelse for Dansk Byggeri, som viser, at både elever og ansatte er utilfredse med forholdene (kilde: Dansk Byggeri, Barometer, Analysebreve nr. 2/2007). Og det gælder såvel indeklimaet som bygningernes tilstand. Konsulentfirmaet COWI vurderer i en anden undersøgelse, at der i år 2008 var et vedligeholdelsesefterslæb for offentlige bygninger på 8 mia. kr., hvoraf skoler udgør 5,3 mia. kr. Et beløb som mindst vil stige til 14 mia. kr. i år 2011, hvis udviklingen fortsætter. Og hvis der ikke bliver investeret mere i vedligeholdelsen af bygningerne, vil efterslæbet blot stige, da mange små skader hurtigt kan blive til store. (Kilde: Dansk Byggeri, Barometer, Analysebreve nr. 3/2008).

Der har det seneste år været stort fokus på skoler-nes tilstand. Primært på, hvor dårlige toiletforhold eleverne på mange skoler har. Men dette fokus er også nødvendigt og berettiget, hvilket tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen anerkendte så sent som i sin nytårstale år 2007, hvor han bl.a. sagde følgende: »Langt de fleste familier i Danmark

har mærket, at det går godt med økonomien. Og hvis vi lige har fået et nyt køkken derhjemme, så er vi nok også ekstra opmærksomme på, om kvaliteten i børnehaven, på skolen, på plejehjemmet eller på sygehuset nu også er i top«.

I finansloven for 2009 afsatte regeringen 50 mio. kr. over en toårig periode til renovering af toiletter på danske skoler. Det betyder, at folkeskolerne får 25 mio. kr. i henholdsvis 2009 og 2010 til renovering. Det er klart, at penge til forbedring og vedligeholdelse af skolerne er den rigtige retning at gå, men 50 mio. kr. over to år er langt fra tilstrækkeligt til at opnå et godt miljø på institutionerne. Ifølge Danmarks Lærerforening svarer beløbet til ca. 16.000 kr. pr. skole, hvilket man ikke får meget toilet for.

Økonomi

Der afsættes 10 mio. kr. til Dansk Center for Undervisningsmiljø, så der kan gennemføres uanmeldte besøg på et antal uddannelsessteder omfattet af undervisningsmiljøloven. Beløbet er beregnet i forhold til Arbejdstilsynets bevilling. Det fører tilsyn med små 200.000 virksomheder og har en bevilling i 2011 på 374 mio. kr. Det svarer til en bevilling på 1.870 kr. pr. virksomhed pr. år. Der er ca. 3.300 uddannelsessteder i Danmark, og skal bevillingen skales efter Arbejdstilsynets bevilling, svarer det til en merudgift på 6,1 mio. kr. De fleste uddannelsessteder er imidlertid større end den gennemsnitlige virksomhed, og derfor foreslås det at afsætte 10 mio. kr. til formålet.

*Skriftlig fremsættelse***Christine Antorini (S):**

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af Dansk Center for Undervisningsmiljø.

(Beslutningsforslag nr. B 117).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.